

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

08 יולי 2020

ת"ע 6740-02-17 מ' ואח' נ' נאמני ההקדש

- המבקשים:**
1. א.ש.ת.ז. xxx
  2. ב.נ.ת.ז. xxx
  3. א.ש.ת.ז. xxx
  4. א.ש.ת.ז. xxx
  5. ב.ש.ת.ז. xxx
  6. ח.ש.ת.ז. xxx
  7. מ.ש.ת.ז. xxx
  8. ר.ש.ת.ז. xxx
  9. ג.ח.ת.ז. xxx
  10. ב.א.ת.ז. xxx
  11. ס.א.דרכון xxx

נגד

המשיבים:
נאמני ההקדש
א.מ, ש.א.ו.א.ג.

חקיקה שאוזכרה:

[תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984: סע' 258 \(ד\), 258 \(ה\)](#)

החלטה

לפני בקשה לפסילת חוות דעת מומחה אשר הוגשה לתיק בית המשפט ביום 5.4.20 (להלן: "חוות הדעת").

בתמצית ייאמר כי מר xxx (להלן: "המומחה") מונה מטעם בית המשפט, לשם עריכת חוות דעת באם החתימה המופיעה על גבי הצוואה מיום 18.6.13 היא חתימתו של המנוח xxx.

יצוין כי תחילה מונתה הגב' xxx כמומחית מטעם בית המשפט **ראו: החלטה מיום 6.10.19 בת"ע 7592-02-17** ואולם, הצדדים הגישו בקשה משותפת ומוסכמת למנות את המומחה במקומה. הסכמת הצדדים קיבלה תוקף של החלטה **ראו: החלטה מיום 28.10.19 בת"ע 6740-02-17**.

לאחר קבלת חוות הדעת, הגישו המבקשים בקשה לפסילתה – היא הבקשה שלפניי.

אם אסכם את טענות המבקשים, אזי נפלו פגמים וכשלים בחוות הדעת הבאים לידי ביטוי בעובדה כי חוות הדעת לקונית, חסרת הנמקה **ראו: ס' 7, 10 לבקשה** לא מפורטת **ראו: ס' 11.1, 11.4, 11.7 לבקשה** ולא מקצועית **ראו: ס' 13 לבקשה**. כפועל יוצא, פנו המבקשים למומחה בדרישה להשלמת חוות דעתו **ראו: ס' 7 לבקשה**.

אם אסכם את טענות המשיבים בתגובתם אזי, המבקשים הם שהציעו את המומחה **ראו: ס' 2 לתגובה** והמומחה מונהבהסכמתם **ראו: ס' 4 לתגובה**. על המבקשים היה לעתור לחקירת המומחה **ראו: ס' 4 לתגובה** ומשבחרו שלא לחקור את המומחה – ובחלוף המועד – יש לראותם כמי שוויתרו על חקירתו **ראו: ס' 8 ו-10 לתגובה**.

אם אסכם את תשובת המבקשים לתגובת המשיבים אזי, טרם הוגשו למומחה שאלות הבהרה ודרישתם הייתה להשלמת חוות הדעת **ראו: ס' 3 לתשובה לתגובה**. המבקשים שומרים על הזכות לשלוח למומחה שאלות הבהרה **ראו: ס' 4-5 לתשובה לתגובה**. לאחר שהמומחה ישלים את חוות הדעת, בכוונת המבקשים להפנות אליו שאלות הבהרה ולאחר קבלת מענה לשאלות אלו, יודיעו באם הם חפצים לחקור אותו **ראו: ס' 8 לתשובה לתגובה**.

לאחר עיון בעמדות הצדדים, הגעתי למסקנה כי אין מנוס מדחיית הבקשה.

בימים אלה ממש, חזר בית המשפט העליון **ברע"א 1867/20 פלוני נ' בית חולים העמק מיום 3.5.20 (פורסם בנבו)** על הלכה ידועה לפיה, פסילתה של חוות דעת מומחה היא צעד קיצוני אשר יינקט רק במקרים חריגים, בהם נפל בחוות הדעת פגם היורד לשורש העניין ואשר עלול לגרום לעיוות דין **ראו גם: רע"א 7819/16 המאגר הישראלי לביטוחי רכב ("הפול") נ' פלוני מיום 25.12.16 (פורסם בנבו); רע"א 5902/19 פלונית נ' מדינת ישראל משרד הבריאות מיום 18.11.19 (פורסם בנבו); רע"א 8617-03-20 פ. נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ מיום 06.03.20 (פורסם בנבו) ורבים אחרים**.

ברע"א 6117/19 פלוני נ' מרכז החינוך העצמאי [פורסם בנבו] (9.12.2019) קבע בית המשפט העליון כלהלן:

"פסילת חוות הדעת של המומחה ומינוי מומחה אחר תחתיו ייעשו במקרים בהם הקושי באימוץ חוות דעת המומחה נעוץ במהימנות חוות הדעת או במהימנות

המומחה עצמו (המשליכה אף על מהימנות חוות הדעת)... בית המשפט ינקוט בצעד זה אך במקרים בהם חוסר מהימנותם של חוות הדעת או של המומחה יורד לשורש העניין וכאשר עלול להיגרם עיוות דין למי מהצדדים".

ראו גם: ה"פ 2751-01-14 מחמוד מציטף מעאלי נ' גוויחאן ואח' מיום 15.03.20 (פורסם בנבו). איני סבור כי המקרה שלפני נכנס לגדר אותם מקרים קיצוניים, אשר מצדיקים פסילת חוות דעת מומחה.

גם אם הייתי סבור כי, חוות הדעת חסרה ואינה מושלמת – ואיני קובע כך נוכח מסקנות המומחה אשר מצא זהות בתכונות הכתיבה **ראו: ס' א' ו-ב'** ולא מצא סימנים לחיקוי או זיוף **ראו: ס' ג. 2. לחוות הדעת** – עדיין לא היה מקום לפסילת חוות הדעת שכן לא כל פגם יוביל לפסילת חוות דעת, ויש לבחון אם די באמצעים מתונים יותר כדי לרפאו **ראו: רע"א 8152/18 פלוני נ' כלל חברה לביטוח בע"מ מיום 10.2.19 (פורסם בנבו).**

יוזכר שבמקרה שלפני זהות המומחה נקבעה בהסכמת הצדדים, לא לפני ש"פיטרו" את המומחית שמונתה על ידי בית המשפט וכשם שבית המשפט יטה לאמץ חוות דעת של מומחה מוסכם **ראו: ע"א 3056/99 שטרן נ' המרכז הרפואי על שם חיים שיבא, פ"ד נו(2) 936, 949; תמ"ש 2740/05 מיום 22.11.11 (פורסם בנבו)** כך הוא ינהג במשנה זהירות בפסילת חוות דעת של מומחה מוסכם.

עוד ייאמר כי הבקשה לפסילת חוות הדעת הוגשה לאחר הגשתה. בית המשפט העליון הבהיר כי, כאשר בקשת פסילה, מוגשת לאחר הגשת חוות דעת מומחה, כבענייננו, מתעורר חשש כי בקשה זו נובעת מחוסר שביעות רצון של מבקש הפסילה, מתוצאות חוות הדעת **ראו: רע"א 6264/15 פלונית נ' משרד הבריאות, מיום 10.11.15 (פורסם בנבו); רע"א 6142/16 פלוני נ' מרכז רפואי ע"ש שיבא – תל השומר מיום 28.9.16 (פורסם בנבו).**

ניתן היה, למעשה, לעצור כאן. ואולם, ברצוני להבהיר כי למעט מקרים קיצוניים אשר מצדיקים פסילת חוות דעת מומחה כדוגמת התנהלות בעייתית של המומחה **ראו: ת"ע 18474-03-16 מיום 1.11.18 (פורסם בנבו)** או חשש לניגוד עניינים **ראו: רע"א 669/00 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נד(3) 196 הדרכים "להתמודד" עם חוות דעת מומחה הן שתיים:**

משלוח שאלות הבהרה למומחה בתוך 7 ימים ראו: תקנה 258 יב (ד) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד – 1984 (להל: התקנות");

חקירת המומחה כאשר ככלל "מומחה שמינה בית המשפט לא יוזמן להיחקר על חוות דעתו אלא ברשות בית המשפט, ובלבד שהוגשה בקשה מנומקת לחוקרו בתוך שבעה ימים מיום קבלת התשובות לשאלות הבהרה **ראו: תקנה 258 יב (ה) לתקנות; ראו גם בג"ץ 5352/18 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול מיום 13.8.18 (פורסם בנבו).**

הדין הישראלי אינו מכיר בדרישה ממומחה להשלים את חוות דעתו. עד מומחה הוא כמו כל עד ראו: [ע"א 293/88 חברת יצחק ניימן להשכרה בע"מ נ' רבי מיום 31.12.08 \(פורסם בנבו\)](#); [ת"ע 41666-07-11 מיום 2.9.13 \(פורסם בנבו\)](#). בתוך כך, חוות דעת של מומחה היא עדותו של מומחה ראו: [ת"א 5776-12-13 טלקר ואח' נ' המרכז הרפואי ת"א ע"ש סוראסקי \(איכילוב\) מיום 13.05.18 \(פורסם בנבו\)](#) וכשם שצד להליך אינו רשאי לדרוש השלמת עדות של עד מטעם הצד שכנגד, כך הוא אינו רשאי לדרוש השלמת חוות דעת של מומחה.

הדין הישראלי אינו מכיר באקט של שמירה על הזכות להפנות שאלות הבהרה למומחה, משעה שזכות זו נקבעה בתקנות ופרק הזמן להגשת שאלות הבהרה הוגבל ל-7 ימים. כידוע, כל עוד לא השתנה המצב החוקי, יש להקפיד על קיומן של הוראות החוק ככתובן וכלשונו ראו: [רע"א 6892/13 חיימוביץ ואח' נ' אוריון ואח' \(פורסם בנבו, 23.2.14\)](#). לפיכך, "השמירה על הזכות" להפנות שאלות הבהרה למומחה שלא בתקופה אשר נקבעה בתקנות ומבלי שהוגשה בקשה מנומקת להארכת המועד, היא בבחינת עשיית דין עצמי ומי שעושה דין לעצמו לא יזכה, ככלל, לסעד מבית המשפט ראו: [תלה"מ 29666-04-19 מיום 20.5.19 \(פורסם בנבו\)](#).

התוצאה היא כי הבקשה נדחית.

לאור התוצאה המבקשים יישאו בהוצאות המשיבים בסך של 2,000 ₪.

מתיר לפרסום בכפוף להשמטת כל פרט מזהה.

ניתנה היום, ט"ז תמוז תש"פ, 08 יולי 2020, בהעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

פליקס גורודצקי 54678313-/-

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה